

Ettevalmistav toetus

Ühissätete määruse artikli 35.1 punktis a määratakse kindlaks, et kogukonna juhitud kohalikule arengule antav toetus peab katma ettevalmistava toetuse kulud. EMKFi kohaselt on ettevalmistav toetus üks liidu 4. prioriteedist. See mängib väga olulist rolli võrdsete tingimuste tagamises olemasolevatele ja uutele partnerlustele ning strateegiate kvaliteedi parandamises.

See küsimusteplokk aitab korraldusasutustel plaanida EMKFi raames ettevalmistavat toetust, käsitledes järgmisi küsimusi.

- 1. Kas ettevalmistav toetus on kohustuslik?**
- 2. Mida saab ettevalmistava toetuse raames finantseerida?**
- 3. Millal võib ettevalmistava toetuse andmist alustada?**
- 4. Mis tuleb ettevalmistava toetuse andmiseks paika panna?**
- 5. Mis tuleb osalemisavaldusse kaasata?**
- 6. Milliseid kriteeriume saab ettevalmistava toetuse määramiseks kasutada?**
- 7. Kuidas tuleb välja valida avaldused, millele anda ettevalmistavat toetust?**

1. Kas ettevalmistav toetus on kohustuslik?

Jah. Kui liikmesriik otsustab liidu 4. prioriteedi kohaselt rakendada kogukonna juhitud kohalikku arengut, peab liikmesriik tagama ettevalmistava toetuse olemasolu. Seda saab teha kas liidu 4. prioriteeti kasutades individuaalsete toetuste kaudu või kollektiivsete koolituste ja teadlikkuse tõstmise tegevuste kaudu, nagu näiteks koolituste ja seminaride pakkumise kaudu kõigile potentsiaalsetele kandidaatidele, kasutades selleks kas perioodi 2007–2013 või 2014–2020 tehnilise abi jaoks määratud fonde.

Need küsimused käsitlevad individuaalsete toetuste andmist potentsiaalsetele abisaajatele, mida võib vaadelda kui EMKF-i rakenduskava meedet liidu 4. prioriteedi kohaselt.

FLAGidel ei ole kohustust seda abi kasutada, kuna kogunenud rühmad võivad juba ilma ettevalmistava toetuse taotlemiseta olla valmis strateegia esitamiseks. Ühissätete määrusega määratakse samuti selgelt kindlaks, et seda toetust saab taotleda ka siis, kui abisaaja väljatöötatud strateegiat ei valita rahastamiseks välja.

2. Mida saab ettevalmistava toetuse raames finantseerida?

Liidu 4. prioriteedi all ettenähtud ettevalmistav toetus on peamiselt mõeldud toetusena olemasolevatele ja potentsiaalsetele tegevusrühmadele, aitamaks neil partnerlust tugevdada ja oma kohalikku strateegiat välja töötada.

Ühissätete määruse artikli 35.1 punktis a täpsustatakse, et ettevalmistav toetus koosneb „suutlikkuse arendamisest, koolitusest ja võrgustike loomisest, mis on suunatud kogukonna juhitud kohaliku arengustrateegia ettevalmistamisele ja rakendamisele”

3. Millal võib ettevalmistava toetuse andmist alustada?

Strateegiate adekvaatse kvaliteedi tagamiseks tuleb ettevalmistav toetus **võimalikult vara** kättesaadavaks teha. See on eriti oluline uute, vähemate kogemustega FLAGidega liikmesriikide puhul. Juhul kui FLAGid võivad EAFRDst rahastust taotleda, on oluline tagada kalandusega tegelevate kogukondade võimalikult varajane kaasamine strateegiate ettevalmistamisse, et nad oleksid ka laiemas lähenemisviisis nähtaval kohal.

Ettevalmistava toetuse raames võib kulutusi teha alates 1. jaanuarist 2014 ja mõned korraldusasutused on otsustanud programmi käivitada juba enne rakenduskava heakskiitmist. Ettevalmistava toetuse andmist enne rakenduskava heakskiitmist kavandavad korraldusasutused peavad veenduma, et puudub riiklik õigusakt, mis takistaks neil toetust anda enne rakenduskava heakskiitmist. Samuti peavad nad komisjoni teenistusega ettepanekute kohta konsulteerima.

Ette võib näha järgmiseid samme.

- › Veendumine, et ettevalmistav toetus on **rakenduskavas õigel viisil kajastatud**;
- › toetuste omistamise kohta lihtsate ja läbipaistvate **kriteeriumide ja protseduuride** ettevalmistamine, mis vastavad riiklikele seadustele;
- › **salajase järelevalvekomitee** kokkupanemine;
- › salajasel järelevalvekomiteel ettevalmistava toetuse andmise valikukriteeriumide ja protseduuride heakskiita laskmine.

Tegevusi, mis on enne EMKFile rahastuse taotluse esitamist füüsiliselt lõpetatud või täielikult rakendatud, ei saa arvesse võtta.

4. Mis tuleb ettevalmistava toetuse andmiseks paika panna?

Korraldusasutus peab avalikustama osalemisavalduste konkursikutse, mida võib teha koos teiste ELi fondidega, milles kasutatakse kogukonna juhivat kohalikku arengut. Konkursikutse peab sisaldama järgmisi elemente.

- › **Kes võivad kandideerida?** Konkursikutse peab olema avatud nii olemasolevatele kohalikele tegevusrühmadele kui ka uutele osalejatele, kes on pühendunud kohaliku tegevusrühma loomisele ja kohaliku arengustrateegia arendamisele. Avalduste esitamist peab juhtima seaduslikult asutatud asutus, mis võib vastu võtta avalikku rahastust, kuid partnerlust ei pea moodustama enne ettevalmistava toetuse avalduse esitamist.
- › **Millist tüüpi piirkonnad võivad kandideerida?** Korraldusasutused võivad sobivust piirata rakenduskavas kirjeldatud valikukriteeriumide kohaselt teatud tüüpi piirkondadeni.
- › **Kas ühes piirkonnas võib olla mitu kandidaati?** Korraldusasutus peab teada andma, kas vastu võetakse mitu sama piirkonda hõlmavat avaldust ja, juhul kui selline kattumine on vastuvõetav, kuidas otsustatakse, milline kandidaat valitakse.

- › **Tegevused**, mida rahastatakse (vt K2, ülal).
- › Milline **eelarve** on olemas.
- › Milline on rakendamiseks ettenähtud **ajavahemik**.
- › **Taotlusvorm** osalemissoovi esitamiseks (vt K5, all).
- › **Valikukriteeriumid ja protseduurid** (vt K6, all).

Ettevalmistav toetus on mõeldud lõpliku strateegia valimise kiirendamiseks ja lihtsustamiseks, seega on oluline, et valikuprotseduur oleks lihtne ja läbipaistev ning et kandideerimine oleks lihtne. Avalduste vorm peaks olema sünteetiline ja standardne ning nõudma vaid vähesel määral kvalitatiivset hindamist. Korraldusasutus saab avaldusi hinnata kas asutusesiseselt või võib selleks määrata välise sõltumatu eksperdi.

Enne rakenduskava heakskiitmist peab järelevalvekomitee („salajane järelevalvekomitee”) kriteeriumid ja protseduurid heaks kiitma, vt K3, ülal.

5. Mis tuleb osalemisavaldusse kaasata?

Lühike standardne avaldus, millega kandidaadid avaldavad soovi ettevalmistavale toetusele kandideerida, võib hõlmata:

- › olemasoleva partnerluse või kohaliku üksuse **nime ja kontaktandmeid**, mis kohustub valimise korral partnerluse sõlmima;
- › tööendeid vastutava organisatsiooni **võimekuse kohta avalikke fonde hallata**;
- › allkirjastatud **osalemisavaldus** kohalikele osalejatelt;
- › lühike potentsiaalse FLAGi **kohaliku ala** kirjeldus, mida täiustatakse strateegia ettevalmistamise käigus;
- › esialgsed ideed, mille ümber saab **kohaliku strateegia** moodustada, ja moodustatava **partnerluse** peamised osalejad;
- › **tegevuskava** lühiiseloostus, milles määratakse kindlaks peamised ettevalmistava toetuse kaudu tehtavad ülesanded ja ligikaudne ajakava.

6. Milliseid kriteeriume saab ettevalmistava toetuse määramiseks kasutada?

Erinevalt lõplike strateegiate ja partnerluste valikust võivad ettevalmistavat toetust puudutavad otsused tugineda lihtsamatele kriteeriumidele, mis on piiratud põhilisele teabele nende sobivuse kohta plaanitud piirkonnaga ja plaanitud partnerluse võimekusele ja esindatusele. Näiteks võivad kriteeriumid katta ühte või mitut järgmistest punktidest.

- › Strateegia rakendamiseks pakutud piirkonna ühtsus koos rakenduskava prioriteetidega;
- › juhtiva organisatsiooni pühendumus strateegia ettevalmistamisele ja partnerluse loomisele, mida tõestatakse allkirjastatud eellepinguga;
- › juhtiva organisatsiooni toodud töendid oma kogemuse kohta kohalikus arengus ja avalike fondide haldamise võimekuse kohta;
- › kohaliku kogukonna osalemisavaldus partnerluse loomise kohta; siinkohal oodatakse kalanduskogukonna esindajate ja teiste oluliste kohalike sektorite ja osalejate allkirjastatud osalemisavaldust;

- › eluvõimelise plaani esitamine koos tehtavate tegevuste ja nendega seotud kulutustega ning teave selle kohta, kes koostab strateegia mustandi; erilist tähelepanu tuleb pöörata tegevustele, mida plaanitakse teha strateegia alt-üles-lähenemise iseloomu tagamiseks;
- › ettevalmistava toetuse kasutamise kalender.

7. Kuidas tuleb välja valida avaldused, millele anda ettevalmistavat toetust?

Ettevalmistavat toetust saavate kandidaatide valimisel peab korraldusamet langetama otsuse järgmiste valikute kohta.

- › **Standardne või muutuv toetus.** Enamik potentsiaalsetest FLAGidest peab läbima sama protsessi, mistõttu võib kõigile kandidaatidele sama suure toetuse andmine olla õigustatud. Alternatiiviks oleks toetuse suuruse kohandamine sõltuvalt piirkonna suurusest, plaanitud tegevuste ulatustest või avaldusele antud hinde alusel.
- › **Minimaalne lävend või pingerida.** Korraldusamet võib otsustada toetust anda kõigile kandidaatidele, kes ületavad minimaalset kvaliteedilävendit, või ta võib kandidaadid pingeritta seada hinde alusel ning alustada toetuste määramist parimast kandidaadist ja liikudes nimistut mööda allapoole, kuni eelarves ettenähtud toetusrahad on ära jagatud.

Toimetaja: Euroopa Komisjon, Merendus- ja kalandusajade peadirektoraat, peadirektor.

Vastutuse välistamine: ehkki Merendus- ja kalandusajade peadirektoraat vastutab väljaande avaldamise eest üldiselt, ei vastuta ta selle sisu eest ega taga andmete õigsust.